

ΘΕΜΑ 7ο
(ΑΙΣΧΙΝΗΣ, ΚΑΤΑ ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ 8)

Κάκεινο δὲ χρὴ διαμνημονεύειν, ὅτι νυνὶ πάντες οἱ πολῖται παρακαταθέμενοι τὴν πόλιν ὑμῖν καὶ τὴν πολιτείαν διαπιστεύσαντες, οἱ μὲν πάρειςσι καὶ ἐπακούουσι τῆσδε τῆς κρίσεως, οἱ δὲ ἄπεισιν ἐπὶ τῶν ἰδίων ἔργων· οὓς αἰσχυρόμενοι καὶ τῶν ὄρκων οὓς ὠμόσατε μεμνημένοι καὶ τῶν νόμων, ἐὰν ἐξελέγξω Κτησιφῶντα καὶ παράνομα γεγρα-
 5 φότα καὶ ψευδῆ καὶ ἀσύμφορα τῇ πόλει, λύετε, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰς παρανόμους γνώμας, βεβαιοῦτε τῇ πόλει τὴν δημοκρατίαν, κολάζετε τοὺς ὑπεναντίως τοῖς νόμοις καὶ τῷ συμφέροντι τῷ ὑμετέρῳ πολιτευομένους. Κἂν ταύτην ἔχοντες τὴν διάνοιαν ἀκούητε τῶν μελλόντων ῥηθήσεσθαι λόγων, εἴ οἱδ' ὅτι καὶ δίκαια καὶ εὖορκα καὶ συμφέροντα ὑμῖν αὐτοῖς ψηφιεῖσθε καὶ πάση τῇ πόλει. Περὶ μὲν οὖν τῆς ὅλης κατηγορίας μετρίως
 10 μοι ἐλπίζω προειρηθῆσθαι· περὶ δὲ αὐτῶν τῶν νόμων οἱ κεῖνται περὶ τῶν ὑπευθύνων, παρ' οὓς τὸ ψήφισμα τυγχάνει γεγραφῶς Κτησιφῶν, διὰ βραχέων εἰπεῖν βούλομαι.

ΣΧΟΛΙΑ

1. «**παρακαταθέμενοι...καὶ...διαπιστεύσαντες...πάρειςσι**»: οἱ δυο αὐτές μτχ. του αορίστου δεν εἶναι χρονικές προτερόχρον, διότι ἔχουν στενὴ νοηματικὴ σχέση με το ρ. 'πάρειςσι', που σημαίνει ὅτι τὴν ὥρα που παρέδιδαν τὴν πόλη στους δικαστές (παρακαταθέμενοι) καὶ τὴν ὥρα που ἐμπιστευόντουσαν το πολίτευμα στο δικαστήριο (διαπιστεύσαντες), ἤδη εἶχαν πάρει τὴν ἀπόφαση να παραστούν σ'αυτὴν ἐδῶ τὴν δίκη (πάρειςσι). Χρονικές προτερόχρονο θα ἦταν μόνο αν δεχόμεσταν ὅτι ἀφοῦ ἔκαναν ὅ,τι λένε οἱ μτχ., κατόπιν θα ἔπαιρναν τὴν ἀπόφαση που δηλώνει το ρ., πράγμα ἀδύνατον. Οἱ μτχ. εἶναι τροπικές.
2. «**οὓς**»: 'τουτους': ἡ αναφορικὴ αντωνυμία ὅταν βρίσκεται στην ἀρχὴ μιας περιόδου, καὶ μέχρι το τέλος τῆς περιόδου αὐτῆς δεν ὑπάρχει ἄλλη κύρια πρόταση, ἢ αν ὑπάρχει, εἶναι συνδεδεμένη παρατακτικά με τὴν προηγούμενη, ὁπότε εἶναι καὶ οἱ δυο κύριες, το αναφορικὸ μεταφράζεται ως δεικτικὴ αντωνυμία καὶ ἡ πρόταση στην οποία ἀνήκει εἶναι κύρια.
3. «**αἰσχυρόμενοι...καὶ...μεμνημένοι**»: δυο συνημμένες τροπικές μτχ. «**τῶν ὄρκων**»: ἀντικείμενο στο 'μεμνημένοι'. «**οὓς ὠμόσατε**»: για τὴν πρόταση αὐτὴν δεν τίθεται θέμα, καθὼς εἶναι ὄντως αναφορικὴ.
4. «**τῶν νόμων**»: ἐπίσης ἀντικ. στην μτχ. 'μεμνημένοι'. «**ἐὰν ἐξελέγξω Κτησιφῶντα...γεγραφότα**»: 'ἐξελέγξω τινὰ ποιήσαντά τι = ἀποδεικνύω ἐνώπιον του δικαστηρίου ὅτι κάποιος ἔκανε κάτι', καὶ ἡ μτχ. εἶναι κατηγορηματικὴ. «**παράνομα...καὶ ψευδῆ καὶ ἀσύμφορα**»: ὅλα εἶναι ἀντικείμενα στην μτχ. 'γεγραφότα'.
5. «**λύετε...τὰς παρανόμους γνώμας**»: 'καταργήστε ὅλες αὐτές τις παράνομες ἀπόψεις'. Το ρ. 'λύετε' εἶναι προστακτικὴ ἐνεστώτα καὶ λειτουργεῖ ως ἀπόδοση στην προηγούμενη υποθετικὴ πρόταση. Ο υποθετικὸς λόγος εἶναι εὐθύς καὶ δηλώνει το προσδοκώμενο.
6. «**βεβαιοῦτε...κολάζετε**»: ἴδια χρῆση με το 'λύετε'. «**τοὺς...πολιτευομένους**»: ἀντικείμενο στο ρ. 'κολάζετε'. «**ὑπεναντίως τοῖς νόμοις καὶ τῷ συμφέροντι τῷ ὑμετέρῳ**»: το ἐπίρρημα συντάσσεται με τὴν μτχ. 'πολιτευομένους', ἐνῶ οἱ δύο δοτικές εἶναι ἀντικειμενικές στο ἐπίρρημα: 'να τιμωρεῖτε ὅλους ἐκείνους οἱ οποίοι πολιτεύονται ἀντίθετα με τους νόμους καὶ το συμφέρον σας'.

7. «**Κἄν...ἀκούητε**»: υποθετική πρόταση με υποτακτική. «**ταύτην ἔχοντες τὴν διάνοιαν**»: η μτχ. είναι τροπική, η αντωνυμία επιθετικός προσδιορισμός, και το ουσιαστικό είναι αντικείμενο στην μτχ. *‘αὐ λοιπὸν ἀκούτε ἔχοντας αὐτὴν ἐδῶ τὴν ἀντίληψιν’*.

8. «**τῶν...λόγων**»: αντικείμενο σε γενική πτώση στο ρ. ‘ἀκούητε’. «**μελλόντων ῥηθήσεσθαι**»: η μτχ είναι επιθετικός προσδιορισμός και το απαρέμφατο είναι αντικ. στην μτχ. *‘αὐ ἀκούτε τὰ λόγια ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ λεχθούν’*. «**ὄτι...ψηφιεῖσθε**»: ειδική πρόταση αντικείμενο στο ρ. ‘οἶδα’, και επίσης είναι η απόδοση της προηγούμενης υποθετικής προτάσεως, οπότε ο υποθετικός λόγος είναι πλάγιος, και δηλώνει το προσδοκώμενο. «**δίκαια καὶ εὖορκα καὶ συμφέροντα**»: σύστοιχα αντικείμενα στο ‘ψηφιεῖσθε’.

10. «**παρ' οὗ**»: ενν. ‘νόμους’, ο εμπρόθετος μεταφορικά δηλώνει τόπο, *‘δίπλα στους ὁποῖους νόμους ὁ Κτησιφῶν ἔχει καταθέσει τὸ παράνομο αὐτὸ ψήφισμά του’*.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Και αυτό εδώ πρέπει να σας υπενθυμίσω, ότι δηλ. τώρα όλοι οι πολίτες έχοντας αναθέσει την πόλη και έχοντας εμπιστευθεί το πολίτευμα σε εσάς τους δικαστές, άλλοι βρίσκονται εδώ στο δικαστήριο και παρακολουθούν αυτήν εδώ την δίκη, κι άλλοι έχουν πάει ο καθένας στις δουλειές του. Με το να ντρέπεσθε λοιπόν αυτούς τους ανθρώπους, και με το να θυμάστε τους όρκους στους οποίους έχετε ορκιστεί αλλά και τους νόμους, αν εγώ αποδείξω ενώπιον του δικαστηρίου ότι ο Κτησιφών έχει κάνει προτάσεις που είναι παράνομες, ψευδείς και ασύμφωρες για την πόλη, να εξαφανίστε αυτές τις απόψεις, Αθηναίοι δικαστές, να επιβεβαιώσετε το δημοκρατικό πολίτευμα στην πόλη, να τιμωρείτε εκείνους που πολιτεύονται αντίθετα με τους νόμους και με το συμφέρον το δικό σας. Και αν ακούτε τα λόγια εκείνα που πρόκειται να λεχθούν έχοντας αυτήν την αντίληψη, ξέρω καλά ότι και πράγματα που είναι δίκαια και σύμφωνα με τους όρκους και συμφέροντα για εσάς τους ίδιους και για την πόλη ολόκληρη, θα αποφασίσετε. Σχετικά λοιπόν με την κατηγορία συνολικά ελπίζω ότι θα πω εξ αρχής λίγα πράγματα. Όμως σχετικά με τους νόμους οι οποίοι υπάρχουν όσον αφορά τους υπεύθυνους, δίπλα στους οποίους συμβαίνει ο Κτησιφών να έχει συντάξει αυτό το ψήφισμα, θέλω να μιλήσω εν συντομία.